

7 באפריל, 2021

לכבוד

סני"צ שמוליק בן עמוס

ראש ענף חקירות ירושלים, משטרת ישראל
רחוב חשין 1, מגרש הרוסים

ירושלים

באמצעות הדוא"ל : Mahoz.jerusalem@police.gov.il

ופקס : 02-5898988 (טלפונים לאישור קבלת המכתב : 02-539-1111 ; 0526275406)

מכובדנו,

הנדון: תפיסת טלפון נייד שלא כדין – פגיעה בחופש העיתונות – התראה בטרם פניה לערכאות

בשם מרשינו, ארגון העיתונאים בישראל וגב' שני חזיזה, הרינו מתכבדים לפנות אליך בדחיפות בהתייחס
לנדון, כדלקמן:

1. בהתאם למידע שהובא בפנינו עולה כי משטרת ישראל תופסת שלא כדין את הטלפון הנייד האישי של העיתונאית שני חזיזה (להלן "העיתונאית").
2. יובהר כבר בשלב זה כי התפיסה של הטלפון האישי של העיתונאית עם החומר המצוי בו על ידי משטרת ישראל עלולה להביא לפגיעה קשה ביותר, בלתי מידתית ובלתי מצודקת וממילא אסורה בעקרון של חופש העיתונות ובחסיון מקורות, שהם אבני יסוד בדמוקרטיה הישראלית.
3. ארגון העיתונאים בישראל הוא ארגון עובדים פרופסיונאלי (מקצועי) הפועל לשמירה על זכויותיהם ועל ייצוגם של עובדים, הן במישור הקיבוצי והן במישור הפרט.
4. ארגון העיתונאים הוא כיום הגוף המרכזי והגדול ביותר העוסק בייצוג עיתונאים בארץ¹. בתוך כך, הארגון פועל בשדה של שמירה על חופש העיתונות, ובהקשר למטרה זו, ננקטו וננקטות פעולות רבות, ולרבות: עתירות מתאימות שהוגשו לבית המשפט העליון בעניין חופש העיתונות;² הליכים שנוהלו או מנוהלים בערכאות בית הדין לעבודה בעניין חופש העיתונות ולרבות במקרים של פיטורי עובדים או פגיעה בזכויותיהם, או הצרת צעדיהם, או הצרת חופש התנועה של עיתונאים (ובתוך כך פגיעה בחופש העיתונות)³.
5. נזכיר כי מרשתנו ליוותה תחקיר בנושא חקירה עליה הוטל צו איסור פרסום (להלן: "החקירה").
6. בנוסף וכידוע לכם היטב, בחודש פברואר 2020 שודר ב-"כאן 11" סרט הדוקטו של העיתונאית "רב הנסתר- סיפורה של קהילת שובו בנים".
7. העיתונאית הגישה תלונות למשטרה על אובדן הטלפון הנייד שלה במסגרת עבודת תחקיר עיתונאית על סרטה כאמור. התלונה הראשונה הוגשה בתחנת חדרה ב-7 בנובמבר 2020 אשר נסגרה והתלונה השנייה הוגשה בתחנת משטרת מרחב ירקון בתל אביב ואולם, ללא הועיל.

¹ על ארגון העיתונאים ר' למשל: עסק (ארצי) 59352-10-13 ידיעות אינטרנט בע"מ (שותפות רשומה) – ארגון העיתונאים בישראל, 21.8.2014 (להלן: "עניין ווינט").

² ר' למשל: בג"ץ 2109/20, 2187/20 ארגון העיתונאים ואח' נ' ראש הממשלה ואח', 26.4.2020; בג"ץ 2996/17 ארגון העיתונאים ואח' נ' ראש הממשלה ואח', 23.1.2019; בג"ץ 6192/17 ארגון העיתונאים בישראל ואח' נ' השר לביטחון פנים ואח', 1.11.2018; בג"ץ 9104/16 ארגון העיתונאים בישראל ואח' נ' ראש הממשלה ושר התקשורת ואח', 8.1.2017.

³ ר' למשל: עע (ארצי) 60463-09-17 ארגון העיתונאים בישראל ויאסר עוקבי – "שבע" תקשורת בע"מ (להלן: "עניין עוקבי"); סע"ש (תי"א) 47499-11-17 הופשטיין ואח' – מדינת ישראל; הי"ט (טבריה) 6461-11-18 ארגון העיתונאים בישראל נ' רון אהרון קובי ואח'.

בהתאם לפנייה אישית לעיתונאית באמצעות הרשת החברתית בחלוף כחודשים מאז אובדן מכשיר הטלפון הנייד שלה, היא התבשרה כי הטלפון נמצא אצל פלוני. בשים לב לרגישות ומתוך אחריות ושמירה על שלומה האישי, העיתונאית לא נפגשה עם אותו פלוני.

8. חשוב לציין בשלב זה כי במהלך עבודתה על סרטה כאמור, העיתונאית נענתה לבקשת קציני המשטרה והביאה לידיעתם מידע שאין בו כדי פגיעה בעקרון חיסיון מקורות ומידע, גם לא בקירוב.

זאת ועוד, באחת הפגישות עמם העיתונאית אף העלתה שוב את נושא אובדן הטלפון שלה והסבירה שיש בו חומרים רגישים ואז ביקשו קציני המשטרה את פרטיו של אותו פלוני שאצלו נמצא מכשיר הטלפון הנייד.

9. ביום 4 בפברואר 2021 התבשרה העיתונאית על ידי קצין חקירות בימ"ר ירושלים, שם מתנהלת החקירה, כי הטלפון שלה נמצא בידי המשטרה ואולם, להפתעת העיתונאית, המשטרה הודיעה לה כי היא מסרבת להשיב לעיתונאית את הטלפון שלה ובתוך כך, אף ביקשה ממנה את הסכמתה לפרוץ לטלפון וזאת על מנת להוציא ממנו מידע בנוגע לפרשיות הפליליות שנחשפו בסרטה.

10. מיותר לציין כי תפיסת הטלפון על ידי המשטרה היא אסורה וקל וחומר הפריצה למכשיר על ידי המשטרה.

11. בעניין הפגיעה בחופש העיתונות ובחיסיון מקורות נוסף מילים אחדות, כדלקמן: חופש הביטוי הוכר בישראל זה מכבר כזכות יסוד חוקתית, שמקורה בכבוד האדם.⁴ בבג"ץ קול העם הוכרה החשיבות בחופש העיתונות בהקשר ישיר לדמוקרטיה ולשלטון החוק כאינטרסים ציבוריים.⁵ חופש העיתונות, המהווה חלק מחופש הביטוי⁶ ומזכות הציבור לדעת.⁷ עיתונות חופשית היא תנאי הכרחי לדמוקרטיה.⁸ העיתונאים מבצעים מלאכתם העיתונאית בהקשר לכך⁹ ולכן זכותם לשמירה על חופש העיתונות מהווה נדבך יסודי בדמוקרטיה, וגם חובה מקצועית (לא רק פריבילגיה).

12. בית הדין הארצי לעבודה הכיר בכך כאשר קבע, כי כי מקצוע העיתונות, מקצועם של העיתונאים המיוצגים על ידי ארגון העיתונאים, הוא מקצוע מיוחד, הקשור בחובות ציבוריות מגוונות, כרוך ביסודות המשטר הדמוקרטי ובערכי היסוד הבסיסיים של שלטון החוק, ובהם גילוי האמת, חופש הביטוי וכדומה: "עיתונאות הוא מקצוע בעל מאפיינים ייחודיים. בבסיס מקצוע העיתונאות עומד עקרון היסוד של חופש הביטוי. לעיתונות, הכתובה והמשודרת, תפקיד מרכזי וחשוב במשטר דמוקרטי, הן בביקורת על רשויות השלטון והן במתן במה למגוון דעות רחב בציבור. לצד חובותיו וזכויותיו של העיתונאי כעובד, מוטלות על העיתונאי חובות ייחודיות הנובעות ממקצועו. העיתונאי כפוף לתקנון האתיקה המקצועית של העיתונות, המטיל עליו חובות רבות וביניהן יושר והגינות; לא להימנע מלפרסם מידע שקיים עניין ציבורי בפרסומו בשל לחצים (פוליטיים, כלכליים ואחרים, לרבות חרם או איום בחרם מודעות); אובייקטיביות; הימנעות ממצב של חשש לניגוד עניינים ועוד [תקנון האתיקה המקצועית של העיתונות, מפורסם באתר האינטרנט של מועצת העיתונות]¹⁰."

13. מחופש העיתונות נובע גם חסיון מקורות, או החסיון העיתונאי. החסיון העיתונאי קשור לנימי הדמוקרטיה ושלטון החוק שהם יסוד מוסד למדינה בכלל. החסיון העיתונאי כרוך בצורך לשמר

⁴ בג"ץ 5239/11 אבנרי נ' הכנסת, סעיף 4 לפסק דינו של השופט עמית, 15.4.2015. ההפניה היא לדברי השופט מצא בע"א 4463/94 אבי חנניה גולן נ' שירות בתי הסוהר, פ"ד נ(4) 136, 153 (1996). ברק מדינה דיני זכויות האדם בישראל (2016), פרק 3: חופש הביטוי, בעמ' 431; עמ' 475: מסירת מידע שלא כדין וחיוב עיתונאים לחשוף מקורות מידע; עמ' 478: חיסיון עיתונאי.

⁵ בג"ץ 73/53 חברת "קול העם" נ' שר הפנים, פ"ד ז 871 (1953) (להלן: "בג"ץ קול העם").

⁶ חופש הביטוי יניצב בראש החירויות שעליהן מבוססת הדמוקרטיה (רע"א 3007/02 יצחק נ' מוזס, פ"ד נו(6) 592, 598 (1998)); הוא מהווה "זכות עילאית" ("בג"ץ קול העם, עמ' 878); הוא נתפס כנשמת אפה של הדמוקרטיה ו"ציפור נפשה" (ע"פ 255/68 מדינת ישראל נ' בן משה, פ"ד כב(2) 427, 435 (1968)).

⁷ ר' למשל: ע"מ 6013/04 מדינת ישראל, משרד התחבורה נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ, פ"ד ס(4) 60, 75 (2006); בג"ץ 243/62 אולפני הסרטה בישראל בע"מ נ' גרי, פ"ד טז 2407, 2415, 2426 (1962). ר' גם: משה נגבי חופש העיתונאי וחופש העיתונות בישראל: דיני תקשורת ואתיקה עיתונאית (2011).

⁸ דני"א 7325/95 ידיעות אחרונות ואח' נ' קראוס ואח', פ"ד נב(3) 1, 53 (1998) (להלן: "דני"א קראוס").

⁹ דנא 2121/12 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין אורבך, סעיפים 52-54 לפסק דינו של הנשיא (כתוארו אז) גרוניס, 18.9.2014 (הדגשות הוספו, הח"מ).

¹⁰ עסק (ארצ'ל) 59352-10-13 ידיעות אינטרנט בע"מ (שותפות רשומה) – ארגון העיתונאים בישראל, סעיף 76, 21.8.2014.

את המקורות העיתונאים ולמנוע חשיפתם, באופן שיכול ליצור אפקט מצנן על המלאכה העיתונאית. סעיף 22 לתקנון האתתיקה של מועצת העיתונות קובע כך: "לא יגלו עיתון ועיתונאי מידע שנמסר להם בתנאי שישאר חסוי, ולא יחשפו זהותו של מקור חסוי, אלא בהסכמת המקור".
ודברים אלה גם מצאו ביטוי בהלכה הפסוקה המוכרת והידועה. כך, למשל, בפרשת ציטרין נאמר, כי "האינטרס של העיתונאים להגן על מקורות המידע שלהם מפני חשיפתם נובע מרצונם להגן על חופש העיתונות, שהרי זה האחרון כולל בחובו, מכללא, את הזכות לאסוף מידע"¹¹. ובעניין מקור ראשון נקבע כי: "מערכת היחסים שבין עיתונאי לבין מקורותיו היא 'מרכז העצבים' של תהליך זה; איסוף מידע אפקטיבי מצדיק הגנה על מקורות המידע, בכפוף להגבלות שבפרשת ציטרין. היעדר הגנה ראויה מעמיד את מקורות המידע ב'סכנת התייבשות'; בהיקפו של החיסיון העיתונאי יש כדי להשפיע, כמובן, על יכולת העיתונאי למלא את תפקידו. החיסיון מאפשר לעיתונאי חופש פעולה להשיג מקורות ולאמתם, לנכוח באירועים ולסקרם, ולחתור לאיתור מידע. הטעם שבבסיס הגנה זו אינו עניינו הפרטיקולרי של עיתון או עיתונאי; מקורו באינטרס הציבורי בקיומה (עניין ציטרין, פסקה 14 בעמ' 358-359). הגנה על מקורות מידע כרוכה איפוא בחופש העיתונות"¹².

14. חשיבות חופש העיתונות וחיסיון המקורות הנוגע לו היא גבוהה ביותר ונובעת מהמעמד החוקתי של העקרון בעניין חופש העיתונות, הנוגע לאושיות הדמוקרטיה כאמור. משום כך, ראה בית המשפט העליון, בבג"ץ התאגיד, להתערב בחוק ראשי של הכנסת (תיקון חקיקה מס' 8 לחוק השידור הציבורי, תשע"ד-2014) וציין כי התיקון אינו חוקתי¹³. חשיבות חופש העיתונות וחיסיון המקורות הנוגע לו היא שגם הביאה את בית המשפט העליון, ממש לאחרונה – בבג"ץ תקש"ח, לעמוד על הסדר מיוחד לעיתונאים בכל הנוגע ל"איכון שב"כ", וזאת בניגוד לתקנות שעת חירום שתוקנו בנוגע ל"משבר וירוס הקורונה" וכאשר בית המשפט העליון מקדים ומבהיר כי הסדר מיוחד לעיתונאים חייב להתקיים גם אם וכאשר ההסדר שניתן בתקנות שעת חירום יהפוך לדבר חקיקה ראשי (אוכלוסיות אחרות, ובכללן הציבור בכללותו, שעתירות דומות לעתירה זו ביקשו להגן מפני פגיעה בזכויותיהן, לא קיבלו את אותה ההגנה ועתירותיהן נדחו)¹⁴. משום כך, ראה בית המשפט העליון בבג"ץ נתוני תקשורת להדגיש כי "יש מקום ליחס שונה לחיסיון העיתונאי"¹⁵ וזאת על פני ומעל חסיונות אחרים.

15. עוד נציין, כי בנוסף לחיסיון מקורות, עולה בענייננו גם שאלה לעניין חיסיון מידע של עיתונאים. אכן, חיסיון מידע הוא חיסיון צעיר יותר מבחינת הכרתו וההתייחסות אליו בפסיקה הישראלית, ואולם הוא הובא בפני ערכאות ונדון בהן, בין היתר במסגרת הליכים כגון בג"ץ טיים וניוז וויק¹⁶, פרשת רשת שוקן¹⁷ (בחוות דעתו של כב' השופט קדמי), ועניין מקור ראשון¹⁸. בעניין מקור ראשון נקבע במפורש: "ראוי כי החיסיון העיתונאי יחול על שני סוגי המידע. ההגנה אשר לציבור אינטרס בה מקורה, גם על פי השכל הישר, במערכת היחסים של מקור ועיתונאי, ולא ברשימה סגורה של מקרים"¹⁹.

16. ומן הכלל אל הפרט. תפיסת טלפון אישי של העיתונאית המכיל מידע של העיתונאית במסגרת עבודתה העיתונאית מהווה פגיעה קשה ביותר בחופש העיתונות. המדובר בפגיעה בוטה, אסורה ובלתי מידתית שעלולה ליצור אפקט מצנן על עבודת העיתונאים, ולא רק העיתונאית נשוא מכתבנו זה – אלא עיתונאים בכלל. עיתונאים מבצעים עבודתם בתנאים לא פשוטים, בימי מלחמה ובימי שלום, סביב אירועי חבלה ובאירועים פליליים, במחאות חברתיות, בשוק ובבורסה, במסדרונות הכנסת ובין בנייני הממשלה. הם מופקדים על סיקור אירועים אלה מתוקף תפקידם וכחלק ממלאכתם והם עושים כן, לילות כימים כדי להביא בפני הציבור בישראל את המידע הדרוש לו

¹¹ עניין ציטרין, סעיף 12 לפסק דינו של כב' הנשיא (בדימו') שמגר.

¹² רע"פ 761/12 מדינת ישראל נ' מקור ראשון (המאוחד) הצופה בע"מ ואח', סעיפים עב-עד, 29.11.2012 (להלן: "עניין מקור ראשון").

¹³ בג"ץ 2996/17 ארגון העיתונאים בישראל ואח' נ' ראש הממשלה ואח', 23.1.2017 – יש לציין כי במועד כתיבת פסק הדין כבר לא היה התיקון לחוק בתוקף שכן בוטל על ידי הכנסת עצמה ואולם בכל זאת ראה בית המשפט העליון לומר דברו ביחס לתיקון שבוטל.

¹⁴ בג"ץ 2187/20 ארגון העיתונאים בישראל ואח' נ' ראש הממשלה ואח', סעיפים 44-45 לפסק דינה של הנשיאה בדעת רוב, 26.4.2020.

¹⁵ בג"ץ 3809/08 האגודה לזכויות האזרח ואח' נ' משטרת ישראל ואח', סעיף 28, 28.5.2012 (להלן: "בג"ץ נתוני תקשורת").

¹⁶ בג"ץ 172/88 time incorporated ואח' נ' שר הביטחון ואח', פ"ד (מב) 139 (3) (1988) (אף כי באותו מקרה נסוג החיסיון בשל חשיבות המידע הביטחוני).

¹⁷ רע"א 3254/96, 7329/96 רשת שוקן בע"מ ואח' חברת הכשרת הישוב בע"מ ואח', 25.3.1997.

¹⁸ עניין מקור ראשון, סעיפים פ-פב.

¹⁹ עניין מקור ראשון, סעיף פ.

כחלק מפעולתם התקינה של גלגלי הדמוקרטיה ושלטון החוק ושלוש הציבור. יצירת אפקט מצנן, או אף מאיים, על עבודתם, יכולה להוות פגיעה קשה – בלתי מידתית ובלתי מוצדקת בעקרונות היסוד של השיטה. אכן, "עיתונות חופשית הינה 'תנאי הכרחי למשטר ייצוגי, לממשל תקין והוגן, לחירויות האדם. בפועל היא יכולה לשמש נייר לקמוס של הדמוקרטיה: יש עיתונות חופשית - יש דמוקרטיה; אין עיתונות חופשית - אין דמוקרטיה"²⁰. נוסף, כי בנסיבות העניין גם לא ברור הטעם, לא כל שכן ההצדקה, לפגיעה כה קשה בערכי יסוד של השיטה ובהם חופש הביטוי, חופש העיתונות, ויסודות הדמוקרטיה הקשורים בערכים אלה. חיטוט בטלפון הנייד של העיתונאית הוא אסור, ונראה כאילו נעשה בענייננו כלאחר יד, וללא כל הנמקה ו/או הצדקה שהיא.

17. לאור האמור, נבקש להורות על השבת מכשיר הטלפון לעיתונאית.

18. להתייחסותך הדחופה נודה.

19. היה ופניתנו לא תענה אזי בכוונת מרשינו לנקוט בכל הצעדים העומדים לרשותם וזאת בליט ברירה לרבות פניה מתאימה לערכאות משפטיות.

20. אין באמור כדי לגרוע מכל זכות או טענה העומדים למרשינו.

בכבוד רב ובברכה,
אמיר בשה, עו"ד

ד"ר מורן סבוראי, עו"ד

העתקים:

שני חזיזה באמצעות דוא"ל : shanyhaziza3@gmail.com
אלי גרשנקרוין, מנכ"ל ארגון העיתונאים בישראל
ענת סרגוסטי, אחראית חופש עיתונות בארגון העיתונאים בישראל

---

²⁰ דנ"א קראוס, עמ' 53.